N°. 222. DE GRONDWET. 185

VERSCHIJNT
alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van een tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

VRIJDAG 10 FEBRUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 'sGravenhage.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

Het Verslag over de verrigtingen aangaande het Armbestuur, over 1851.

IV.

De regering deelt vervolgens mede den staat van uitgaven en ontvangsten voor de eerste hoofdsoort van instellingen, nadat zij hare opmerkingen betreffende het ondersteund personeel daaraan had laten voorafgaan.

„De uitgaven voor al de voormelde „instellingen hebben in 1851 bedragen. ƒ 12,590,634.06

„Tot de juiste waardering van dat bedrag „moet daarvan worden „afgetrokken.

„1o. eenmaal wat daaronder stellig meer dan „eenmaal voorkomt . . ƒ 160,656.77⁵
„2o. hetgeen is uitgegeven voor *niet* behoeftigen . . . . - 138,418.56
te zamen . . ƒ 299,075.33⁵

„Er is alzoo ter zake van behoeftigen „in het geheel werkelijk uitgegeven . . - 12,291,558.72⁵

„Daaronder echter is begrepen: *a.* „voor onderhoud van gebouwen, voor „grond-, polder- en verdere lasten, „waarmede de inkomsten zijn bezwaard, „en voor alle kosten van administratie; „*b.* voor aflossingen en rente van opgenomen gelden; *c.* voor belegging van „gelden; *d.* voor aankoop van gereedschappen en werkstoffen; *e.* voor arbeidsloonen; *f.* voor premien wegens „betoonden vlijt en bekwaamheid; *g.* de „kosten voor de administratie en het „onderhoud der gevestigde inrigtingen „in de kolonien der Maatschappij van „Weldadigheid, te zamen . . . . - 4,835,776.87⁵

„dan verkrijgt men, als meer regtstreeks „voor ondersteuning van behoeftigen „in 1851 besteed, eene som van . . . . ƒ 7,455,781.85.„

De Regering wederlegt nu, naar ons gevoelen afdoende, de bedenkingen, die bij het onderzoek door eene commissie uit de Tweede Kamer van het Verslag over 1850, ten aanzien van den aard der afgetrokken „uitgaven zijn gemaakt.

„De voormelde som van ƒ 7,455,781.85 bedraagt „ƒ 208,369.66 minder dan in 1850 of zoo in dat jaar „de berekening als in 1851 was geschied, slechts „ƒ 123,281.98⁵.

„Dat bedrag van ƒ 7,455,781.85 kan in dezer voege „worden gesplitst:

„1o. onderstand van allerlei aard zoo in „geld als in natura . . . . ƒ 6,154,408.91⁵
„2o. kosten van de geneeskundige dienst - 26,573.95
„3o. geneesmiddelen. . . . . - 62,861.60
„4o. begrafeniskosten. . . . . - 12,450.37⁵
„5o. bezoldiging van onderwijzers . . . - 188,037.86⁵
„6o. schoolbehoeften en verdere kosten „van onderwijs . . . . - 271,110,14⁵
„7o. kosten der Maatschappij van Weldadigheid . . . . - 266,355.73⁵
„8o. nadeelige sloten van rekening . . - 125,472.99
„9o. verschillende uitgaven . . . . . . - 74,218.19
„10o. meerdere uitgaven of te korten op „arbeidsloonen enz. . . . . - 247,291.08
„Blijft te zamen . . ƒ 7,455,781.85.„

„Voorts volgt uit de vergelijking dier splitsing met „die in het verslag over 1850 voorkomende dat, terwijl de uitgaven voor eigenlijk gezegden onderstand in „het algemeen zijn verminderd, die aan het onderwijs „der armen ten koste gelegd zijn vermeerderd. Dit „verschijnsel mag gunstig worden geacht.„

„De gezamenlijke ontvangsten van al de instellingen „bedragen . . . . ƒ 13,423,244,15

„Hiervan moet worden afgetrokken, „even als van het gezamenlijk bedrag „der uitgaven, wat meer dan eenmaal „voorkomt en voor *niet* behoeftigen is „ontvangen . . . . - 308,001.38

„Alzoo werkelijk ontvangen. . . . ƒ 13,115,242.77

„Die ontvangsten zijn voortgesproten:
a. eigen middelen of regten, als:
1o. Inkomsten van bezittingen en regten. . ƒ 3,536,273.24⁵
2o. aflossingen van inschulden. . . . . . . - 448,060.82
3o. opbrengst van het werk . . . . - 266,972.09
4o. winst op den verkoop . . . . - 784.07
5o. opbrengsten in de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid. . . . - 2,401,685.52
ƒ 6,653,775.74⁵

b. bijdragen en giften van de openbare en bijzondere liefdadigheid:
1o. subsidien van de gemeente. . . . . . ƒ 2,642,293.30⁵
2o. id. van de provincie en van den Staat. . - 69,613.34
3o. collecten en giften - 1,752,324.65
4o. inschrijvingen en bijdragen van particulieren. . . . . - 219,276.51
5o. bestedingsgelden en vergoedingen, volgens aangegane overeenkomsten. . . . . . - 408,844.86
- 5,092,352.66⁵

c. opgenomen gelden. . . . . - 159,156.89.
d. kost- en onderwijsgelden voor kweekelingen . . . . - 6,091.67⁵
e. terug ontvangen kosten van verpleging in gast- of ziekenhuizen . . . . - 171,654.39⁵
f. stortingen der kolonisten . . . . - 22,580.58⁵
g. voordeelige sloten van rekeningen over vroegere jaren . . . . - 847.060.52⁵
h. verschillende ontvangsten . . . . . - 233,664.78⁵
ƒ 13,186,337.26⁵

waarvan afgetrokken hetgeen reeds meer dan eenmaal is in ontvang gebragt - 71,094.49⁵

Blijft te zamen als boven . . ƒ 13,115,242.77.

„Die ontvangsten beloopen ƒ 233,752 meer dan in „1850, hoewel toen niet zoo als thans was afgetrokken hetgeen *niet*-behoeftige militairen enz. betrof. „Dit een en ander beloopt over 1851 ƒ 96,619.65.

„Het is verblijdend, dat, even als in 1850, 1849 „en 1848, vergeleken met 1849, 1848 en 1847 het „geval was, het beloop der subsidiën van de gemeenten in 1851 op nieuw en wel ƒ 24,541.24 minder is „geweest dan in 1850. Die opmerking heeft te meer „waarde, omdat de opgaven wegens de subsidiën tot de „meest volledige en naauwkeurige behooren van al de „cijfers in de tabellen vervat.„

„De subsidiën van de provinciën of van den Staat „bedroegen in 1851 ƒ 21,236.74 meer dan in 1850. „Die vermeerdering is bijna geheel uit provinciale „fondsen verstrekt ter verbetering van gestichten voor „krankzinnigen en ter aanvulling der middelen van „het provinciaal gesticht van dien aard in *Noord-„Holland.*„

„De vermeerdering der collecten en giften, met „ƒ 142,216.82½, hoewel waarschijnlijk voor een niet „juist te bepalen gedeelte voortvloeijende [illegible] „naauwkeuriger invulling van sommige kolommen der „tabellen, is eene [illegible] „bevestigt althans met de wel eens [illegible], dat „de liefdadigheid in Nederland eene afnemende strekking zou hebben.„

„De verschillen in het bedrag der overige posten „waaruit de ontvangsten zijn zamengesteld, vereischen „geene andere toelichting dan de algemeene opmerking, „dat zulke belangrijke sommen, over zoovele instellingen verdeeld, van zelf het eene jaar meer of minder dan het andere bedragen.

„De tot hiertoe medegedeelde algemeene beschouwingen over de uitkomsten van het beheer van „alle instellingen van weldadigheid te zamen genomen, „stemmen overeen met den hoofdzakelijken inhoud van „hetgeen met opzigt tot dit onderwerp over 1851 voorkomt in de verslagen aan de Provinciale Staten door „hunne Gedeputeerden, uitgebragt in de zomervergaderingen van 1852.„

Wij hebben reeds te kennen gegeven, dat de onvolledigheid der verkregene opgaven elke berekening, welke daarop gegrond werd, moest doen falen; maar ook de niet onbelangrijke wijzigingen, die het verslag van 1851 zouden moeten ondergaan, zoo met grond de toestand van dat met het vorige jaar kon worden vergeleken, benemen aan de regering de vrijheid, om in haar verslag de gevolgtrekking te maken: „De vermindering van het cijfer der reden (tusschen het getal „der ondersteunden en dat der bevolking) strekt tot „bevestiging der opmerking, dat de lasten van het „armwezen in 1851, vergeleken met 1850, eerder af- „dan toegenomen zijn. Men mag dus uit de reden „tusschen het totaal der personen, op al de tabellen „vermeld, en de bevolking geenszins en zelfs op verre na „niet besluiten, *dat in Nederland ruim een vijfde gedeelte dezer laatsten tot de eigenlijk gezegde armen „behoort.*„

Wij achten het van uitnemend belang, dat men zich den toestand van het armwezen naar waarheid voorstelle en geene gunstige uitkomsten zich voorspiegele. Ook in dit opzigt is het eene waarheid, dat de juiste kennis der kwaal alleen het regte geneesmiddel doet kiezen. Men is tegenwoordig zeer geneigd, om de bezwaren ten aanzien van den toestand der geringere volksklasse overdreven te noemen en het ligt ook wel eenigzins in de tegenovergestelde rigting, om de lichtzijde van dien toestand meer op den voorgrond te plaatsen. Wij komen dus tegen de gemaakte gevolgtrekking in verzet, niet enkel op grond van de onvolledigheid der opgaven in het algemeen, maar van die over 1851 in het bijzonder.

De commissie uit de Tweede Kamer zegt, ten aanzien van het verslag over 1850, dat de eigenlijke basis ter beoordeeling van het getal behoeftigen of bedeelden ligt in de opgaven van de besturen voor huiszittende armen. Die opgaven bedroegen

over 1849 421,165 personen
» 1850 424,514 »
» 1851 398,491 »

maar over het laatste jaar mist men de opgave van 55 besturen boven die, welke over 1850 zulks geweigerd hebben.

In al de andere tabellen is eene vermeerdering van bedeeld of ondersteund personeel op te merken, namelijk:

over 1849 219,054 personen
» 1850 222,136 »
» 1851 236,797 »

De Regering erkent, dat er een [illegible] tusschen de personen, in de eerste [illegible] andere tabellen voorkomen, [illegible] gepleegd in het bestuur van huiszittende [illegible] godshuizen, gast- of ziekenhuizen [illegible]

Veiligheidshalve [illegible], dat zoo de ontbrekende opgaven van die besturen voor huiszittende armen waren [illegible] verhooging van het cijfer der reden dan vermindering zou zijn verkregen.

[illegible] het nu verkregen cijfer, om de opgegevene [illegible] ook aftrekken de personen, die in twee [illegible] meer der onderscheidene tabellen begrepen [illegible] wij stellen daartegenover een hoogst aanzienlijk getal personen, die door de individuele liefdadigheid worden ondersteund. Er wordt in bijna iedere gemeente eene

soort van behoeftigen gevonden, wier toestand grenst aan die uit openbare kassen worden bedeeld, en voor wie de bijzondere liefdadigheid zorgt. Slechts 35 genootschappen of vereenigingen tot ondersteuning van schamele armen zijn in het verslag vermeld; terwijl het getal van godsdienstige vereenigingen, die in het lot der mindere standen helpen te gemoet komen, dat cijfer zeer verre overtreft. Maar hoe groot is het getal niet van hen, die niet in gast- of ziekenhuizen opgenomen, maar aan hunne huizen geneeskundige hulp, kostelooze vaccinatie enz. verkrijgen, ten gevolge van de door de burgerlijke gemeenten bezoldigde geneeskundige dienst. Wij gelooven dus tot een stellig besluit te komen, wanneer wij ruim één vijfde gedeelte der bevolking in Nederland onder de eigenlijk gezegde armen begrijpen.

Wij komen tot de sommen, die voor de armenzorg worden besteed. Wat door ons ten aanzien van het onderstaand personeel is in het midden gebragt, geldt evenzeer met betrekking tot het cijfer der uitgaven. Wij mogen tot staving daarvan wijzen op de sommen, die op de begrootingen van de gemeenten, behalve voor subsidiën aan instellingen van weldadigheid zijn uitgetrokken voor bezoldiging van genees- en heelkundigen, vroedvrouwen en apothekers, voor kosten van geneesmiddelen, voor renten van geldleeningen, aangegaan tot daarstelling van gast- of ziekenhuizen enz. Zoo daarbij werden gevoegd de opgaven der 815 besturen, die zich aan het geven van inlichtingen onttrokken hebben: gewis het nu voor 1851 aangegeven cijfer van f 7,455,781.85 zou eene belangrijke verhooging ondergaan.

Wij laten hierop onmiddellijk volgen het aanzienlijk bedrag der subsidiën ad f 2,711,906.64[5], waarmede door de burgerlijke kassen in dien armenlast wordt gedragen. Het verschil van de subsidiën der gemeenten is slechts f 24,541.24 *minder* dan over 1850, dat van de subsidiën der provinciën en van de Staat daarentegen f 21,236.74 *meer* dan in 1850.

Het beroep op de Verslagen, die aan de Provinciale Staten door hunne Gedeputeerden zijn gedaan, kan niet afdoende zijn, omdat de bouwstoffen, die daartoe moesten dienen, in de tabellen zijn vervat, die de Regering bij dit Verslag aanbiedt en alle gevolgtrekkingen, die daaruit worden ontleend, van denzelfden aard moeten zijn. Ook is het ons trouwens uit die verslagen gebleken, dat de toestand van het armwezen wel niet verergerd is, maar toch ook weinig verbetering daarin is op te merken. De kennis van dien toestand is evenwel onmisbaar, om tot opbeuring doelmatige pogingen in het werk te stellen.

Wij ontvangen twee opstellen van den auteur der *„Aprilbeweging"*; het eene rakende hetgeen door dien schrijver ten aanzien van den heer MULDER is beweerd geworden; het tweede speciaal gerigt aan het dagblad: *de Nederlander*.

Beide stukken zullen door ons, achtereenvolgens geplaatst worden. Het eerste morgen, het tweede overmorgen.

De Vereeniging, Tijdschrift van en voor anti-revolutionnairen, geeft, in het nommer van Februarij 1854, *Politieke beschouwingen over de behandeling der staatsbegrooting*. Daarin wordt betoogd, „dat de anti-revolutionnaire partij *meer dan ooit* op haar eigenaardig „standpunt stond en *hooger dan ooit* hare anti-revo„lutionnaire of hare christelijk historische vlag heesch; „dat zij post vatte in het strijdperk en *krachtig* was „*door het zich gelijk blijven, door het vermijden van „persoonlijkheid, door haar vermeerderd getal.*"

Het is goed, dat de partij zelf het oordeel over hare *houding* opgeeft; dat is zeker het meest onpartijdig oordeel. Wegens hare kracht wordt het volgende gezegd:

„Grooter getal van stemmenden maakte indruk en „maakte het nu vooral, *daar*, gelijk reeds vroeger is „opgemerkt, *de anti-revolutionnaire minderheid eene „beslissende stem kan uitbrengen.*"

Men staat verbaasd over de lofuitingen, die aan elk anti-revolutionnair Kamerlid werden toegezwaaid en de valsche stellingen, die de leden der constitutionnele partij in die beschouwingen worden aangewezen. De strekking is duidelijk:

„De misleide schaar der vrome kiezers moet weten, „dat zij gerust kan blijven vertrouwen op de mannen „hunner keuze.

„Het wantrouwen jegens het *vorige* Ministerie moet „worden gevoed en dat jegens het *tegenwoordige* opge„wekt.

„Op de aanstaande verkiezingen moet reeds worden „gewerkt.

„En om de eenvoudige menigte wat zand in de oogen „te strooijen, nadat vooraf is betoogd, hoe onnavolg„baar bekwaam de anti-revolutionnaire leden zijn, „wordt de politieke beschouwing gesloten met eene „vriendelijke uitnoodiging aan *allen* — en wie zijn

die? — „om hunne aandacht op de onderwerpen te „vestigen en aan de Kamer, of aan de afgevaardigden „in het partikulier, al die inlichting te geven, waarmede „het algemeen belang kan worden bevorderd."

Nederlanderachtigheden.

Nu er eene vacature is bij de godgeleerde faculteit aan de hoogeschool te Utrecht, is *de Nederlander* ijverig in de weêr, om te betoogen, dat bij de benoeming niet enkel op de *wetenschap* moet gelet worden. Men moet ook de verschillende rigtingen in de Herv. Kerk, volgens *de Nederlander*, doen vertegenwoordigen: en dit beginsel wordt vervolgens in dier voege toegepast, dat niemand dan een anti-revolutionnair tot hoogleeraar zal behooren benoemd te worden.

Het *beginsel* is even valsch als de *toepassing*. Dit werd, in de zitting van 2 December, zeer duidelijk aangetoond door den heer VAN HOËVELL.

En wat is nu het grootste bezwaar, dat die sprekers tegen het gouvernement inbrengen, omtrent de wijze waarop het zorgt voor de faculteit der godgeleerdheid aan de academiën. Zij zeggen: „er zijn verschillende rigtingen in de Hervormde Kerk, maar altijd heeft men *ééne* rigting bevorderd en voorgestaan, en de overige heeft men niet vertegenwoordigd in de leerstoelen." Vooreerst, Mijne Heeren, ontken ik het feit; ik houd het er voor, dat aan onze drie academiën de verschillende rigtingen in de Hervormde Kerk *zijn* vertegenwoordigd. Maar dat is nu de uitkomst van een goed beginsel. Dat beginsel, door het Gouvernement gevolgd, is: „wij vragen naar geene rigting," de eenige waarborg, dien wij verlangen, is, dat de te benoemen persoon zij lid van de Hervormde Kerk en het radicaal hebbe van leeraar van die Kerk; overigens vragen wij naar niets anders dan wetenschappelijke waarde. Het gevolg nu van dat beginsel is, dat inderdaad aan onze academiën *verschillende rigtingen zijn vertegenwoordigd.*

Wilde het Gouvernement een anderen weg volgen en op die rigtingen letten bij de benoeming, — het zou iets beoogen dat, naar mijn inzien, onuitvoerlijk zou zijn, want wat zou het gevolg daarvan wezen? Dat het Gouvernement uitspraak zou doen over de vraag, wat eindelijk de Hervormde Kerkleer is; dat het Gouvernement *judex* zou worden van godsdienstige twisten. Ik zal u een voorbeeld geven, Mijne Heeren. Ik durf een merkwaardig boek van een onzer voortreffelijkste hoogleeraren te Leijden, ook nu nog noemen, ofschoon de geachte spreker uit de Residentie mij bij eene vroegere gelegenheid, toen ik het noemde, heeft verweten tot eene refutatie, die ik later heb gelezen, maar ook daarna durf ik dat boek nog noemen; het is het zeer bekende werk van den hoogleeraar Scholten. Wat bewijst nu die hoogleeraar in dat werk? Dat juist die rigting, die de geachte spreker uit de Residentie en zijne vrienden voorstaan, *niet* is eene Hervormde rigting, *niet* behoort in de Hervormde Kerk. Wanneer alzoo ten uitvoer zou worden gelegd, datgene, wat men van gindsche zijde verlangt, dan zou het Gouvernement eerst moeten uitspraak doen in den twist tusschen den hoogleeraar Scholten en de partij op gindsche banken gezeten, dan zou het moeten uitmaken, of deze wel in de Hervormde Kerk behoort. Mij dunkt, dit is een afdoend bewijs voor de onmogelijkheid, dat het Gouvernement bij de benoeming van hoogleeraren acht gêve op de rigtingen in de Hervormde Kerk.

Maar nu heeft mij ten laatste getroffen — en hiermede eindig ik — hetgeen de geachte spreker uit Zutphen (de heer van der Brugghen) eigenlijk verlangt. Die spreker heeft gezegd: „Aan de academie te Utrecht zijn thans de meeste studenten in de godgeleerdheid. Aan die academie zijn slechts drie hoogleeraren. Nu zou ik er nog een vierde bij verlangen," en hij heeft ons zelfs bedreigd met een amendement. Ten einde wat? Ten einde het Gouvernement in de gelegenheid te stellen „zijn vriend," een voortreffelijk dichter (ik geloof dat hij bedoeld heeft den heer Beets) aan de academie te Utrecht te plaatsen als hoogleeraar in de godgeleerdheid.

Maar, Mijne Heeren, ik geloof dat juist te Utrecht eene zekere rigting in onze Hervormde Kerk niet is vertegenwoordigd, dat is de zoogenaamde Groninger School. Wanneer nu de geachte spreker eenvoudig een amendement voordraagt tot verhooging van het cijfer, om het Gouvernement de gelegenheid te geven van nog een vierden hoogleeraar te Utrecht aan te stellen, dan zal hij zijn doel niet bereiken. Want als dan het Gouvernement het verlangen van dien spreker volgt, dan zal ééne rigting, die daar niet is vertegenwoordigd, vertegenwoordigd moeten worden, en dan zou het wel eens kunnen gebeuren bijv. dat een door mij hooggeacht predikant, een vriend van mijn academietijd, die eerstdaags naar Amsterdam vertrekt, in plaats van gegeven te worden aan die gemeente, te Utrecht aan de hoogeschool de studenten zou gaan onderwijzen en eene rigting voorstaan, die ook de mijne is.

Ware de wensch inderdaad opregt, dat men te Utrecht de vertegenwoordiging verlangde van alle rigtingen in de Hervormde Kerk, men moest niet aandringen op de benoeming van Ds. BEETS, maar op die van Ds. METBOOM.

Buitenland.

ENGELAND.

In de zitting van het Britsche Hoogerhuis van jl. Maandag zeide lord Clanricarde, dat de onderhandelingen met Rusland nog niet geëindigd schenen te zijn, en dat hij alzoo, ten einde de onderhandelingen niet te belemmeren, geen gevolg zou geven aan zijn vroeger aangekondigd voornemen, om in de avondzitting van het Huis de vraag van vrede of oorlog in behandeling te brengen. De staat der zaken was echter, zeide hij verder, zoo hagchelijk geworden, dat het Parlement eerstdaags naauwkeurig behoorde onderrigt te worden van hetgeen er gaande was. Hij wenschte evenwel van het gouvernement thans te vernemen, of er een antwoord uit St. Petersburg was ontvangen op het jongste vredesvoorstel der Weener-conferentie, en hoedanig thans de diplomatieke betrekking was tusschen Engeland en Rusland.

Hierop antwoordde de minister van buitenl. Zaken, lord Clarendon: „Ik dank den spreker voor de omzigtigheid die hij getoond heeft door het verschuiven eener discussie welke schadelijk kon zijn voor de geringe kans, die er nog bestaat voor eene vereffening van het geschil tusschen Rusland en de Porte. Hoewel Hr. Ms. gouvernement reden heeft om te denken, dat het jongste Weener voorstel door Rusland niet wordt aangenomen, zullen wij niet voor aanstaanden Vrijdag stellige zekerheid hebben. Heden namiddag hebben wij een officieel rapport ontvangen over den staat van zaken te Weenen. Eerst den 2 Febr. is de conferentie op nieuw bijeengeroepen. Ik heb nog geen tijd gehad, om deze depeche aan onze ambtgenooten mede te deelen, en ze nog maar alleen ter lezing gegeven aan den edelen lord die aan het hoofd des bewinds staat; ik acht het derhalve niet passend daaromtrent thans in bijzonderheden te treden, evenwel meen ik aan het Huis te moeten mededeelen, dat een nieuw voorstel van Rusland's zijde is gedaan, maar dat het niet aannemelijk is, en niet naar Konstantinopel kan worden opgezonden.

Wat de tweede vraag betreft, de baron Brunow heeft mij aan het ministerie van buitenlandsche zaken bezocht en mij eene nota overhandigd, waarin hij zegt, dat het antwoord, hetwelk hij van het Britsche gouvernement ontvangen had, op zijne aanvrage om ophelderingen omtrent het inloopen der vereenigde vloot in de Zwarte Zee, niet van zulk eenen aard was, dat hij het diplomatieke verkeer kon voortzetten, en dat alzoo de diplomatieke betrekking tusschen Engeland en Rusland moest worden gestaakt. Verder heeft de baron Brunow mij medegedeeld dat hij voornemens was, heden ochtend vroegtijdig Londen te verlaten. Wij hebben aan onzen gezant te St. Petersburg hetzelfde gedrag voorgeschreven, ten aanzien der diplomatieke betrekking tusschen de beide landen, als door den baron Brunow is gevolgd."

Lord Clanricarde zeide ten slotte, dat hij aanstaanden Maandag de zaak in behandeling zou brengen, waarover hij nu had willen spreken.

In de zitting van het Lagerhuis van jl. Maandag is door lord John Russell wederom eene wijziging van den eed der Parlements-leden voorgedragen, vooral strekkende, om de hinderpalen weg te ruimen, die thans de Israëliten belet zitting in het Lagerhuis te nemen.

— Zaturdag 4 dezer vervoegde eene deputatie van Londensche kooplieden zich bij den minister van Koloniën, om aan het gouvernement hunne medewerking aan te bieden tot bevordering der voorgenomen expeditie tot onderzoek van het binnenland van het noordelijk deel van Australie, hetwelk thans nog schier geheel onbekend is. De minister zeide, dat hij gaarne het aanbod aannam, maar dat deze expeditie eene der weinige zaken was, die beter door het gouvernement dan door particulieren konden worden ondernomen; het gouvernement had besloten dezelve togt te doen ondernemen op eene zoo groote schaal, dat hij uitkomsten zou opleveren, waarop het land trotsch zou mogen zijn. Daarbij zou niet alleen op het belang der nijverheid, maar ook op dat der wetenschap, der botanie, geologie enz. worden gelet.

FRANKRIJK.

In den *Moniteur* wordt een vergelijkende staat medegedeeld van de opbrengst der Fransche spoorwegen, gedurende de jaren 1852 en 1853. Daaruit blijkt, dat die opbrengst omstreeks 33 millioenen meer heeft bedragen in 1853, dan in het vorige jaar. In den *Moniteur* wordt de opmerking gemaakt, dat de vermeerderde opbrengst niet alleen het gevolg is van de uitbreiding, welke het spoorwegnet hier te lande heeft ondergaan, door de opening van nieuwe liniën, maar vooral ook van de doorgaande ontwikkeling van de nationale bedrijvigheid en het toenemend vertier, ten gevolge van de beweging in den handel.

— Voor de regtbank te Parijs wordt steeds gepleit over den eigendom van het dagblad *le Constitutionnel*, en over de nietigheid der verbindtenis, waarbij de heer Véron dat dagblad heeft afgestaan aan den heer Mirès, den hoofdbestuurder van het half-officiële blad *le Pays*. De behandeling dezer zaak schijnt de hartstogten nog al in beweging te brengen. Dezer dagen heeft de heer Hébert den eigendoms-overgang bestreden. Te midden der pleitrede van dien advocaat, heeft de heer Mirès zich in drift laten ontvallen dat sommige stukken, waarop de pleiter zich beriep, valsch waren. De voorzitter van de regtbank heeft den heer Mirès tot stilte moeten vermanen, en den heer Chaise-d'est-Ange, de advocaat van den heer Mirès, heeft dezen toegevoegd dat hij bereid was heen te gaan, indien de heer Mirès zelf wilde pleiten.

DUITSCHLAND.

Voor het gedenkteeken der drie groote Duitsche dichters te Weimar op te rigten, zijn tot dusver ongeveer 500 thalers ontvangen, waaronder de rijke giften van de Koningen van Pruissen en van Beijeren behooren. Frankfort dikwijls de *stad der millioenen* genoemd, de geboorteplaats van een dier dichters, Göthe, heeft tot dusver voor dit doel in het geheel 10 thalers geschonken! Zoo dit niet in geloofwaardige bladen te lezen stond, zoude men dit voor eene beitende scherts houden.

PRUISSEN.

Voor de versterking der haven van Swinemunde zijn dit jaar op de Pruissische begrooting voor de marine uitgetrokken 64,556 thl. De geheele kosten zullen beloopen 436,000 thl., waarvan reeds 325,000 thl. zijn besteed.

A. v. Humboldt is bezig met het slot van het vierde deel van zijn *Kosmos*. Men kan alzoo verwachten, dit meesterwerk in het voorjaar voltooid te zien.

OOSTENRIJK.

Dezer dagen heeft de Russische generaal, graaf Orloff, bij verscheidene onzer voornaamste staatsmannen bezoeken afgelegd. (Zie Rusland.)

RUSLAND.

Betreffende de zending van graaf Orloff leest men in het *Journal des Débats* het navolgende: „Naar luid van berigten uit Weenen, moest de zending van den graaf als geëindigd worden beschouwd.

„Graaf Orloff had naar Weenen overgebragt een tegenvoorstel van den keizer van Rusland, in antwoord op de laatste van de Weener-conferentie uitgegane voorstellen. Dat tegenvoorstel zou als onaannemelijk aangemerkt zijn. De vertegenwoordigers der vier groote mogendheden zouden daarna een protocol hebben ontworpen en geteekend, 't welk naar Petersburg moest worden gezonden, en waarin werd verklaard, dat de laatste van het kabinet te Petersburg afkomstige voorstellen niet van dien aard waren, dat zij naar Konstantinopel konden worden gezonden.

„Daarenboven zou graaf Orloff nog een tweede voorstel hebben gedaan, strekkende tot het aangaan eener overeenkomst, waarbij Oostenrijk, Pruissen en de tot het Duitsch verbond behoorende Staten zich tot onzijdigheid verbonden. De kabinetten van Oostenrijk en Pruissen zouden beiden hebben geantwoord, dat het voor hen eene onmogelijkheid was, zich tot onzijdigheid te verbinden. Aldus zou graaf Orloff niet zijn geslaagd in het tweeledige doel zijner zending."

De Russische gezant aan het Hof van Pruissen, de heer v. Budberg, is naar Weenen vertrokken. Deze gezant is door graaf Orloff gelast geworden, om voorloopig kennis te geven aan de Pruissische regering van het doel van zijne zending. Zijne reis naar Weenen is denkelijk ondernomen, met het oogmerk, om den graaf te onderrigten van de wijze, op welke deze mededeeling door de genoemde regering is opgenomen. Indien men zich daarin niet bedriegt, beschouwt men de reis van den heer v. Budberg als een bewijs, dat op deze mededeeling te Berlijn op gelijke wijze is geantwoord, als te Weenen, en dat het aanzoek, om eene onzijdigheids-coalitie tusschen Rusland en de twee groote Duitsche Mogendheden tot stand te brengen, is afgewezen. Dat den 13 Jan. te Weenen nog eene protocol-nota is opgemaakt, wordt voor zeker gehouden, even als dat Rusland daarop heeft geantwoord, en dat dit antwoord als niet voldoende is beschouwd. Of de Russische generaal met nadere instructie, voor dergelijk geval, voorzien is, ten einde nog meer belangrijke verwikkelingen te verhoeden, is niet gebleken.

— De *Kaukasus* spreekt van eene moderne amazone, zoo al geene maagd van Orleans, omdat zij de gemalin van een prins van Abchasien, Michael Scherwadschidse is. Deze prinses, Alexandrine namelijk, heeft, bij afwezigheid van haren gemaal, bij de vesting Bombori, eene schaar Abchasen bijeenverzameld, om de Turken bij de landing aan de kusten af te weren. De vorst-stedehouder van den Kaukasus heeft deze bijzonderheid ter algemeene kennis gebragt.

Omtrent de troepen, welke thans ter versterking van de Russische krijgsmagt aan den Donau in aantogt zijn, wordt gemeld, dat ook geheel het 6de corps van het achtste leger, bestaande uit 3 divisiën, en sterk 50,000 man, derwaarts in aantogt is. Zoo men verzekert, is eene dezer divisiën voor het Aziatische leger bestemd, en zijn de beide andere op haren togt naar de Krim en de Vorstendommen, de grenzen van Klein-Rusland reeds gepasseerd. — Van het corps dragonders, bestaande uit 8 regementen, en sterk op het papier ruim 14,000 man, met 32 stukken rijdende artillerie, zijn twee regementen voor Azie en de zes overige voor de Vorstendommen bestemd, en welligt ook reeds op marsch.

TURKIJE.

Volgens telegrafische berigten uit Weenen van den 8sten is baron Budberg, minister van Rusland te Berlijn, den 7den aldaar aangekomen. Hij heeft zich verscheidene malen met den graaf Orloff onderhouden. De graaf zou gisteren (Woensdag) Weenen verlaten om naar Petersburg terug te keeren.

Regtstreeksche berigten uit Konstantinopel van den 25 Januarij jl. bevestigen het berigt van de terugkeering der vloten in de Zwarte Zee, maar houden geenszins in, dat die vloten naar Sebastopol stevenen. Volgens een schrijven uit Weenen zou de vereenigde vloot tot in de maand Mei a. s. slechts bij tusschenpoozen in de Zwarte Zee verblijven, daar de weersgesteldheid de scheepvaart aldaar tot dien tijd gevaarlijk maakt.

Generaal Baraguay d'Hilliers zou den 26 uit Konstantinopel vertrekken, om den omtrek dier stad in oogenschouw te nemen.

Voor het overige zijn er geene verdere berigten van het oorlogstooneel. Sommigen hopen nog dat de ontstane verwikkelingen eene vredelievende oplossing zullen erlangen. Zij gronden zich daarop, dat de Czaar zal moeten toegeven omdat geheel Europa zich tegen zijne vorderingen of tegen zijne voorstellen verklaart. Anderen gelooven echter, dat die hoop, welke op de eensgezindheid der vier groote mogendheden steunt, overdreven is. Zij twijfelen er aan dat de Keizer van Rusland toegeven zal. De geschiedenis is toch daar, om te bewijzen, dat het tot de zeldzaamheden behoort dat een volk, krachtig door zich zelf, terugtreedt voor een tegen hetzelve gerigte verbond, hoe sterk en magtig dat ook moge wezen. En men vergete niet, dat, wat de eenstemmigheid der vier mogendheden betreft, zij zich voor het oogenblik niet verder uitstrekt, immers van den kant van Oostenrijk en Pruissen, dan tot eene strikte en volstrekte onzijdigheid. Hoe dit ook zij, de verwerping door de Weener-conferentie van de laatste tegen-voorstellen van Rusland heeft de hoop op vrede eenigermate verlevendigt, omdat die verwerping het blijk opleverde van de overeenstemming der vier mogendheden. In het eerst zijn de beursprijzen op de ontvangst van dat berigt gestegen, maar zij hebben spoedig eene nieuwe daling ondergaan. Het vertrek der Russische ministers, plaats gehad of op handen, de terugroeping van Engelsche en Fransche ministers hebben tot die daling bijgedragen. Het schijnt ook zeker, dat graaf Orloff in zijne pogingen bij het hof van Oostenrijk niet geslaagd is en dat hij van zijne reis naar Berlijn heeft afgezien, omdat hij daar geen beteren uitslag verwachtte. Intusschen wederspreekt men ten stelligste, dat hij aan de Oostenrijksche Regering zou hebben verzocht, dat een Russisch legercorps zich over haar grondgebied naar de Vorstendommen zou mogen begeven.

Sedert eenigen tijd gewagen eenige dagbladen van de rol, die België en bijzonder koning Leopold voornemens zoude zijn in de zaken van het Oosten te vervullen. Het *Journal des Débats* wederspreekt dat gerucht, en stelt eenvoudig daartegen over, dat Frankrijk en Engeland, reeds daadwerkelijk als scheidsmannen tusschen Rusland en Turkije zijn opgetreden.

In een bijzonder schrijven uit Parijs wordt gemeld dat men daar twijfel begint te koesteren over het doel en den uitslag der zending van graaf Orloff te Weenen. De kabinetten van Parijs en Londen zouden omtrent de ware toedragt dier zending, geheel in het onzekere verkeeren. Al nam men aan, dat de berigten, die in de laatste dagen daaromtrent zijn openbaar gemaakt de geheele waarheid behelzen, dan vreesde men toch, dat het gevolg daarvan zijn zou, dat de bestaande onzekerheid onbepaald zou voortduren, daar de Duitsche mogendheden, na aan Rusland geweigerd te hebben zich bij verdrag onzijdig te verklaren, hetzelfde antwoord aan Frankrijk en Engeland zullen geven. Oostenrijk en Pruissen behouden geheel hunne vrijheid van handelen, zoodat de drie overige mogendheden, altijd hare nadere besluiten hebben te duchten.

Het observatie-corps dat de Oostenrijksche regering op de zuidelijke grenzen bijeentrekt zal onder bevel staan van den generaal graaf Coronini, thans gouverneur van Banat. Het heeft ten doel de onzijdigheid te handhaven. Reeds bevinden zich vele troepen op de voor hen aangewezene plaatsen, terwijl andere in aantogt zijn.

De berigten uit de Vorstendommen, van het begin dezer maand, melden, dat sedert den 27sten in het Russische hoofdkwartier van Boletschi weder eene groote bedrijvigheid wordt waargenomen, en dat de na den 26sten ingevallen drooge weersgesteldheid, het voortzetten van de beraamde krijgsverrigtingen schijnt te zullen veroorloven. De russische troepen, met den aanval van Kalefat belast, hebben zich in een halven kring rondom die plaats gevestigd, welke eene uitgebreidheid heeft van 8 mijlen; doch zoodanig is hij ingerigt, dat de onderscheidene korpsen elkander des gevorderd behoorlijk kunnen ondersteunen, en geene overrompelingen, als die van Cetate, meer te duchten zijn. Deze kring wordt gaande weg ingekrompen, zonder dat de Turksche voorposten zich ernstig daartegen verzetten. Aan het centrum alleen heeft de ruiterij eenigen tegenstand gevonden, die echter, bij het aanrukken van infanterie, spoedig heeft opgehouden. Indien het weder gunstig blijft, zal de dadelijke aanval spoedig volgen. De verwachte versterkingen zijn aangekomen, even als de generaal v. Schilder. 's Mans aankomst heeft echter geene verandering te weeg gebragt in het opperbevel, en zelfs de generaal Anrep, op welks verrigtingen zoo vele aanmerkingen zijn gemaakt, heeft zijn commandement behouden.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is een wetsontwerp aangeboden, ter verhooging van het VIIIste hoofdstuk der begrooting van Staats-uitgaven voor het dienstjaar 1854, ten bedrage van *f* 63,000, te strekken voor de herstelling van de schipsluis en van het verdere muurwerk van het drooge dok aan 's Rijks werf te Willemsoord.

Blijkens de Mem. van Toelichting is het werk der vernieuwing sedert in zoo ver ten einde gebragt, dat nog de laatste termijn van het bestek, de geheele opruiming van het overgeblevene gedeelte van den aarden dam in het natte dok, in het voorjaar van 1854 zal moeten ten uitvoer gebragt. Van de som voor dit werk ad *f* 155,000, is betaald een bedrag van *f* 85,417.27½ en blijft nog in 1854 te voldoen de laatste termijn der aannemings-som ad *f* 30,923.87. Het werk is, bij de aanbesteding nog al beneden de raming aangenomen, en de bevinding van het aangrenzend muurwerk van het drooge dok, alsmede die van de funderingen en van de gesteldheid des dokbodems, was, naar het oordeel der deskundigen met het toezigt over de uitvoering belast, zeer bevredigend, ja boven verwachting gunstig, waardoor dan ook extra werken, waarop bij de raming, in de onzekerheid hoedanig die bevinding zoude zijn, eenigzins had moeten gerekend worden, zich tot een betrekkelijk gering bedrag hebben kunnen bepalen. De uitwendige staat en het voegwerk van de muren en banketten van het drooge dok naar de dokside dien even wel minder gunstig. Reeds gedurende het begonnen zich eenige ontzetting, verwatering en andere gebreken te openbaren; daarenboven heeft het tijdsverloop, alvorens tot de uitvoering van de herstelling van het sluiswerk te kunnen overgaan en gedurende hetwelk het dok veelal geruimen tijd achtereen vol water heeft gestaan, ongunstig gewerkt op die uitwendige gesteldheid der banketten en muurwerken, en heeft er hier en daar meer uitzetting plaats gegrepen, zoodat het noodzakelijk zal zijn de verwaterde en ontzette gedeelten weg te nemen en te vernieuwen, gelijk ook eenige gebroken hardsteenen dekstukken, en het geheel met goed tras op te voegen en te herstellen; — de kosten van welk een en ander worden geraamd op een bedrag van *f* 25,000. Men acht het evenwel noodig, uit hoofde van de onzekerheid welke zoodanig werk uit den aard der zaak oplevert, de som voor de uitvoering niet al te naauw te beperken; waarom men het alsnu voor den nog te betalen termijn der herstelling van de schipsluis en voor dit werk te zamen genomen opgebragt bedrag heeft gemeend te moeten stellen op *f* 63,000.

's Gravenhage, 9 Februarij.

Z. M. heeft benoemd tot burgemeester der gemeente Heeswijk, G. van der Pas.

Z. M. heeft P. J. Voncken, burgemeester van Wijlré, uit die betrekking ontslagen.

Z. M. heeft benoemd tot burgemeester van de gemeente Zoeterwoude, Mr. P. van Outeren, advocaat te Leyden.

Z. M. heeft tot lid van het collegie van regenten over het huis van arrest te Gorinchem benoemd de heer H. Burkens, genees-, heel- en vroedmeester aldaar.

Z. M. heeft benoemd tot griffier bij het kantongeregt in het derde kanton te Amsterdam, mr. W. A. N. Aberson, thans griffier bij het kantongeregt te Alkmaar.

Z. M. heeft aan J. Engelen van Schaik, voormalig griffier bij het kantongeregt te Wijk bij Duurstede, ten laste van den Staat een pensioen verleend van *f* 550 's jaars.

Z. M. heeft benoemd: bij het 5de reg. inf. tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luit. J. W. Götte, van het instructie-bataillon; bij het 8ste reg. inf., tot 1sten luit., den 2den luit. G. M. van de Pol, van het korps; bij de geneeskundige dienst der landmagt in Oost-Indie, tot officier van gezondheid der 3de klasse, den heer C. D. T. Husemann.

Z. M. heeft op verzoek eervol ontslag verleend, bij de rustende schutterijen in Gelderland: 1ste afd. 1ste bat. 6de comp. aan M. L. baron van Utenhove, als 1ste luit. 2de bat. 1ste comp. aan R. van Sloten, als kapit. 3de bat. 5de comp. aan P. G. H. van Eps Reerink, als 1ste luit. 2de afd. 1ste bat. 3de comp. aan P. Coops, als 1ste luit. 3de bat. 5de comp. aan C. Pangrim Vogelenzang, als 2de luit. in Zuidholland: 3de distr. 2de bat. 4de comp. aan J. Kempenaar, als kapit. in Friesland: 1ste afd. 1ste bat. 6de comp. aan M. P. van den Berg, als 2de luit. in Groningen: 5de bat. staf, aan A. G. Pest, als officier van gezondheid der 2de kl.; aan mr. J. Enschedé Jr., als audit. van het 1ste bat. in Noordholland; Friesland: 2de afd. 1ste bat. 6de comp. aan J. R. van der Zee, als kapit. 2de afd. 2de bat. 2de comp. aan A. Voerman, als kapitein.

Z. M. heeft benoemd bij de rustende schutterijen in Gelderland: 1ste afd. 1ste bat. 6de comp. tot 1sten luit. E. Luber, thans 2de luit.; tot 2den luit. L. J. Duijs; 2de bat. 1ste comp. tot kapit. E. J. Bronkhorst, thans 2de luit.; tot 2den luitenant A. van Dam, thans schutter; 3de bat. 5de comp. tot 1sten luit. D. J. ten Hoopen thans 2de luit. tot 2den luit. G. E. H. ter Braak thans serg.; 2de afd. 1ste bat. 3de comp. tot kapit. G. E. Smits thans 2de luit.; tot 1sten luit. G. H. Willemsz., laatstelijk 2de luit. te Amersfoort; tot 2den luit. D. J. B. Remmelink en J. M. Heuges, thans schutters; 3de bat. 5de comp. tot 2den luit. J. M. L. Mispelblom Beijer thans schutter; Zuidholland; 3de distr. 2de bat. 3de comp. tot 1sten luit. C. A. 't Hoofd thans 2den luit. tot 2den luit. G. K. Werninck thans schutter; 4de comp. tot kapit. C. J. van der Chijs thans 1ste luit. bij de 2de comp.; in Zeeland: tot 2den luit. J. de Wilde Cz. thans fourrier; Friesland: 1ste afd. 1ste bat. 6de comp. tot 2den luit. F. H. de Koning thans schutter; 2de afd. 1ste bat. 6de comp. tot kapit. T. G. de Jong thans 2de luit.; tot 2den luit. G. H. Sterringa thans serg.-maj.; 3de afd. 2de bat. staf, tot 1sten luit.-adjud. H. Beekkerk vroeger 1ste luit. 2de comp. tot kapit. H. A. Tromp thans 1ste luit.-adjud.; in Overijssel: tot 1sten luit. ... ; tot 2den luit. H. J. Plaggemars thans schutter; bij het 4de bat. in Groningen: tot maj.-command. mr. R. Feith, vroeger kapit.; en overgeplaatst den 1sten luit. bij de 3de comp. van het 2de bat. in het 3de distr. van Zuidholland M. H. G. Tiebing in zijnen rang bij de 2de comp. van hetzelfde bataillon.

„Wij vernemen uit goede bron" — aldus het *Journal du Limbourg* — „dat het departement van oorlog ... ligting van de vier laatste diensjaren heeft ... Bovendien zullen honderd onderofficieren ... jaren gedient hebbende, waarvan ... van onderofficier, zich kunnen voorbereiden tot het afleggen van het officiers-examen in den loop der maand Maart eerstkomende. Is deze dubbele tijding waar — gelijk wij alle reden hebben om te gelooven, dan moet daaruit afgeleid worden het ... onzer Regering, om ons leger op voet van oorlog te brengen."

Naar wij vernemen, is van wege de Hooge Regering aan de chefs van ieder regement infanterie aanschrijving gedaan, om behalve het gewone getal, voor den 1sten April aanstaande in gereedheid te hebben duizend nieuw vervaardigde kapotjassen, en moeten de nachtlegers in de kazernen worden in gereedheid gebragt, met opgave hoe vele manschappen er geplaatst kunnen worden.

Men leest in *de Nederlander*, No. 1112:

« Thans berigt *de IJsselbode*, dat de anti-revolutionnairen Nederland zouden regeren *onder bescherming en in de schaduw van den christelijk Russischen* Knoet. »

Met het oog op de « vrienden », de anti-revolutionnaire partij in Pruissen, welke blijkens haar orgaan, de *N. Preussische Zeitung* volkomen Russisch gezind zijn, en de laatste artikels van het *Goudsch Kronijkske*, l'Enfant terrible du parti, schijnt de opmerking niet onjuist.

(*N. R. C.*)

* Naar men verneemt is heden nacht aan den Hoek van Holland, door den zwaren storm, op het droogegeworpen een scheveningsche visscherspink toebehoorende aan den reeder A. de Jager, met verlies van den kabel. Men heeft evenwel geene menschenslevens te betreuren. Heden morgen zijn van Scheveningen de noodige manschappen met gereedschappen vertrokken, om de pink weder in vlot water te brengen.

* Men verneemt, dat de Hollandsche maatschappij van landbouw het voornemen heeft opgevat eene zoo volledig mogelijke statistiek van den Landbouw voor de Provincien Zuid- en Noordholland zamen te stellen; de uitvoering hiervan is aan eene commissie opgedragen, waarvan Jhr. G. F. van Tets te Vogelenzang, voorzitter, en de heer Mr. J. P. Buijs, te Haarlem, secretaris is. Men verneemt verder, dat de Regering met belangstelling van dit voornemen heeft kennis genomen, en zich bereid verklaard, de pogingen der commissie, om volledige statistieke opgaven te verkrijgen, met de haar ten dienste staande middelen te ondersteunen; doch ter bereiking van het doel, dat de Maatschappij zich voorstelt, is het noodig, dat de commissie de medewerking ondervinde van de hoofden der plaatselijke besturen. De gemeentebesturen zijn mitsdien uitgenoodigd om de commissie voor de Landbouw-Statistiek, tot het volbrengen van hare taak, de behulpzame hand te willen bieden.

Z. M. heeft Dr. Le Roy d'Etiolles, te Parijs, benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon.

De commissie uit den raad te Groningen stelt voor aldaar éene kermis in het jaar, in de maand Mei, te blijven houden, hetgeen hoogstwaarschijnlijk zal worden aangenomen.

Te Amsterdam is in navolging van Arnhem eene *Maatschappij tot verbetering van den werkenden stand* opgerigt. De leden dezer vereeniging, werkbazen, die gedurende 2 jaren gepatenteerd zijn, stellen zich het nuttige doel voor, om van het gedrag, de bekwaamheid, enz. der knechts, naauwkeurig aanteekening te houden, werklieden te blijven mede ondersteunen, die buiten hun toedoen verhinderd worden hunnen arbeid voort te zetten, het misbruik van sterken drank tegen te gaan, zooveel mogelijk inboorlingen in dienst te nemen, het vaststellen van zekere werkuren en het zorgen voor de meerdere intellectuele ontwikkeling der arbeidende klasse.

De *Staats Courant* deelt, door het departement van financiën daartoe in de gelegenheid gesteld, mede een overzigt van den in-, uit en doorvoer van eenige der voornaamste handelsartikelen, gedurende de jaren 1850, 1851, 1852 en 1853.

Volgens eene van Zr. Ms. minister-plenipotentiaris te Stockholm ontvangene mededeeling, is aldaar den 25sten Januarij jl. eene afkondiging gedaan, houdende dat die hoofdstad geacht werd geheel vrij van de cholera te zijn. In bijna alle overige plaatsen in Zweden had de cholera insgelijks opgehouden zich te vertoonen. Wat de havens van Noorwegen betreft, deze waren door het Zweedsche handels-collegie mede vrij van cholera verklaard.

Volgens een particulieren brief over de New-Yorker tentoonstelling, zijn de navolgende Nederlandsche inzenders bekroond: de heer J. G. Grêbe jr. te Rotterdam, met de zilveren medaille, 1sten prijs, voor zijn meesterlijk bewerkte zilveren beker; met de bronzen medaille, de heeren: A. Ellerman, te Rotterdam; P. de Meijer, J. R. F. Nievergeld, te 's Hage; N. B. Brandon, F. Zeegers, Gillis Grevink, te Amsterdam; J. J. Hoogeboom en Zn, J. J. Krantz en Zn, J. Zuurdeeg en Zn.; J. C. Zaalberg en Znen, te Leyden; J. A. Fravaglino en Zonen, te Haarlem; C. Becker, te Arnhem; N. van Beeftingh en Co. te Katwijk; J. Schellens, te Eindhoven; N. Perselaert en Zn, te Maastricht; A. M. Oomen, te Ginneken; C. Prins Cz., te Wormerveer.

De hooge prijzen der Nederlandsche voorwerpen staat den aftrek zeer in den weg; men raadt echter de voorwerpen bij de verlengde opening der tentoonstelling, even als de Engelschen, te New-York te laten, daar zij welligt na de bekrooning meer aftrek zullen hebben.

(*N. R. C.*)

Volgens eene van Zr. Ms. consul te Elseneur ontvangene opgave, zijn gedurende het jaar 1853, 21,586 schepen door de Sond gepasseerd, hetgeen, in vergelijking met het jaar 1852, eene vermeerdering van 4023 schepen is. Van gezegde schepen voeren er 1866 onder Nederlandsche, 2091 onder Deensche, 2055 onder Zweedsche, 3375 onder Noordsche, 1202 onder Russische, 3476 onder Prussische, 4684 onder Engelsche, 345 onder Fransche, 97 onder Noord-Amerikaansche, 4 onder Spaansche, 50 onder Napolitaansche, 17 onder Portugesche, 73 onder Hamburger, 36 onder Bremer, 139 onder Lubecksche, 1040 onder Mecklemburgsche, 743 onder Hannoversche, 265 onder Oldenburgsche, 25 onder Belgische, 1 onder Grieksche en 2 onder Peruaansche vlag.

De eerste bouwmanswoning in den Haarlemmermeerpolder werd op den 7 dezer te Houtrijk en Polane aanbesteed, benevens een gebouw, voor arbeiderswoning bestemd, en wel op den grond van sectie D, no. 8, tusschen Spieringweg en Sparrewouertogt, te bewonen door den landman Kroon.

Rotterdam, 9 Febr. Door de bemoeijingen van den Raad der *Kon. Ned. Yacht Club* is, in eene daartoe gehoudene vergadering van allen, die vroeger hadden medegewerkt, om deze zaak te bevorderen, eene commissie ter bevordering van het onderzoek naar de verschijnselen op den Oceaan, volgens Maury benoemd.

Deze commissie, bestaande uit de heeren Joost van Vollenhoven, president; J. Hudig Jr., vice-president; J. P. van Hoeij Smith; A. van Hoboken van Rhoon en Pendrecht: W. Ruijs J. Dz.; W. Suermondt Bz.; C. Vlierboom; Dr. P. van Galen; B. J. Martens; B. K. Knijper; M. A. Smit; en J. P. A. François, secretaris, heeft bij eene circulaire van 2 Febr. kennis gegeven, dat zij zich heeft geconstitueerd. Zij zegt daarbij, dat, daar de tot nu toe gedane bemoeijingen van de Maatschappij tot Nut der Zeevaart de gewenschte uitkomsten niet hebben doen verkrijgen, om Nederland in deze voor de zeevaart zoo belangrijke zaak niet ten achteren te doen blijven, zij zich de zaak meer bepaaldelijk heeft aangetrokken, en dat zij dus ten dringendste, de krachtige medewerking van reeders en gezagvoerders, zonder welke zij haar doel niet kan bereiken, inroept.

Schiedam, 8 Febr. Sedert de voltooijing van de sleephelling bij de scheepstimmerwerf *de Nijverheid* alhier, in Sept. 1853, dus na ongeveer 5 maanden tijds, is van die inrigting reeds zeer veel gebruik gemaakt, daar er reeds 8 barkschepen op zijn geweest, terwijl er thans het fregatschip *Mississippi* op staat.

— Door den heer A. B. Moss is aanvraag gedaan, om wederom in de gemeente Nieuwland eene branderij op te rigten. Men zegt ook, dat het plan bestaat, om in die gemeente vier branderijen met eene mouterij en een molen op te rigten; men was voornemens die in de gemeente Mathenesse te stichten, maar dit plan zou geen voortgang hebben.

* * **Leiden**, 8 Febr. 1854. Heden droeg de Hoogleeraar Dr. F. W. J. Juynboll het Rectoraat de Leidsche Hoogeschool over aan zijn opvolger Prof. E. W. Krieger, met eene plegtige redevoering over een Arabisch handschrift, op de Academische bibliotheek voorhanden, welke van 's mans geleerdheid op nieuw treffend getuigenis gaf. De gewone serenades werden door het studenten-corps aan de af- en optredende Rectoren, aan de Proff. Niermeijer, Kuenen en de Vries enz., alsmede aan den nieuw-benoemden Curator Jhr. Gevers van Endegeest, die aan het Logement de Plaats-Royaal was afgestapt; terwijl met de gebruikelijke feestmaaltijden de herinnering van den *Dies natales* werd besloten.

◁ **Steenwijk**, 8 Febr. Zoo even gewordt mij het berigt dat in de gemeenten Blankenham en Kuinre de zoo zeer gevreesde besmettelijke longziekte aldaar op onderscheidene stallen onder het rundvee is uitgebroken: alsmede dat de alhier wonende rijksveearts der 1ste klasse de heer A. H. Voetelink zich onmiddelijk derwaarts heeft begeven ten einde aan de op die stallen nog levend vee de inenting gratis te bewerkstelligen.

Groningen, 8 Febr. In eene publieke senaats-vergadering der studenten aan deze hoogeschool heeft de senaat besloten, om in October 1854 eene maskarade te doen plaats hebben; alle leden van de studenten-vereeniging *Vindicat atque Polit* zijn uitgenoodigd, om vóór den 20 dezer, plannen en teekeningen van die maskarade aan den senaat in te zenden.

: **Zutphen**, Bij de heden plaats gehad hebbende opening der stembriefjes voor de verkiezing van een lid in den Gemeenteraad, is gebleken, dat met 257 tegen 198 stemmen, is gekozen de heer Mr. L. Ed. Lenting, advokaat alhier.

's Bosch, 8 Febr. Na de afwijzende beschikking, welke ontvangen is op het adres, die eenige ingezetenen van het Ortheneinde alhier, aan Z. M. ingediend hadden, verzoekende: dat Z. M. de verleende goedkeuring tot het oprigten der gazfabriek aldáár zoude intrekken, zijn alle moeijelijkheden, welke de regering der stad tot hiertoe ondervonden had, uit den weg geruimd, en wij zullen ons alzoo weldra in het bezit eener gaz-verlichting mogen verheugen. De heer J. de Brouwer uit Brugge, zal alsnu volgens de gesloten overeenkomst met de daarstelling der fabriek op het Ortheneinde beginnen, en binnen zes maanden daarna de gaz-verlichting met alle zijne toestellen opleveren, zoodat de tot heden toe plaats gehad hebbende gebrekkige verlichting met primo October aanstaande voor goed verdwijnt.

(*N. B.*)

Correspondentie.

Het stuk, onderteekend « *Sapiente sat* », uit Utrecht ons geworden, kan slechts, na eenige wijzigingen te hebben ondergaan, geplaatst worden en nadat de schrijver zijnen naam bij de redactie zal hebben bekend gemaakt.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 9 Februarij 1854.

Nederland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$59\frac{1}{4}$ $\frac{5}{16}$
Dito Certificat.	3	$71\frac{1}{8}$
Dito dito	4	$88\frac{3}{8}$ $\frac{5}{8}$
O. I. Leening.	4	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	$88\frac{5}{8}$
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$	
Belgie.		
Certificaten.	$2\frac{1}{2}$	
Do *Rothschild.*	$2\frac{1}{2}$	$46\frac{6}{8}$ $\frac{7}{8}$
Frankrijk.		
Obligatien.	3	
Spanje.		
Nieuwe	1	$18\frac{13}{16}$ $\frac{7}{8}$
Dito Buitenl.	3	
Do Binnenl. c/m.	3	$35\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$
Bew. Sp. Com.		$4\frac{1}{4}$
Amort. Schuld.		
Portugal.		
Londen nieuwe.	5	$34\frac{1}{8}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{1}{4}$
Dito uitgest.	4	

Rusland.	Pct.	
Hope 1798/1816	5	$101\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$
Dito 1828/1829	5	101
Cert. 1831/1838	5	$91\frac{1}{4}$
Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Dito *Hope*	4	$83\frac{3}{4}$
Dito *Stieglitz.*	4	
Dito dito 5e Ser.	4	
Inschr. Assig.	6	
Certific. dito.	6	
Polen.		
Obligatien	4	$73\frac{3}{4}$
Oostenrijk.		
Metalliek	5	$64\frac{7}{8}$ $5\frac{1}{8}$
Dito bet. Amst.	5	$82\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$
Dito letter B	5	$82\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$33\frac{3}{4}$
Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$33\frac{3}{4}$

Mexic. Onb. $24\frac{1}{2}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Ecuador $3\frac{3}{8}$.

De markt was heden in handel zoowel als stemming zeer geanimeerd, blijvende meest alle genoteerde fondsen hooger dan gisteren vooral Mexikanen welke circa 1 pCt. beter sluiten.

FRANKFORT, Dingsdag 7 Febr. 5 pct. Metal. $68\frac{3}{8}$; pct. Spanje binn. $36\frac{1}{8}$; 1 pct. dito $18\frac{7}{8}$.

LONDEN, Woensdag 8 Februarij. Consols op tijd 91[illegible] $91\frac{5}{8}$; Mexico N. 3 pct. $24\frac{7}{8}$, $25\frac{1}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. [illegible] Gren. Uitg. 7; Venez. $3\frac{1}{2}$ pct. $27\frac{1}{2}$; Spanje 1 pct. $19\frac{1}{8}$; dito Certific. 4; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 89, 90; dito 5 pct. [illegible] Sardinie 5 pct. 85.

De heer v. Brunow is nog niet vertrokken.

PARIJS, Woensdag 8 Februarij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. ex c. [illegible] dito 3 pct. op t. 68.60; Sp. Binn. 3 pct. $35\frac{3}{4}$; dito [illegible] $18\frac{3}{4}$; Belg. $4\frac{1}{2}$ pct. $90\frac{1}{2}$; N. Metall. $79\frac{1}{2}$.

WEENEN, Woensdag 8 Februarij. N. Metall. 89[illegible] lett. B 113; Bankactien 1285; Lot. v. fl. 250[illegible] Wiss. Lond. 12.40; Parijs 153.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Graven[hage].